

การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

The Development of Learning Management Strategy to Enhance The Intentional Teachers for Early Childhood Education Students

รัตนาวี รอดภิรมย์*

ratana2549@gmail.com

ชาติชาย ม่วงปฐม**

สมยศ ชิดมงคล***

รุ่งทิภา จันทร์วิวัฒนวงษ์****

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นและศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 2) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และ 3) ศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นและศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาความเป็นครูผู้มุ่งมั่นระยะที่ 3 เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำนวน 2 ห้องเรียน จับสลากเป็นกลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ฯ และกลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น และ 2) แบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที (t-test)

*นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**** อาจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นเป็นคุณลักษณะของครูที่ใส่ใจทุกสถานการณ์ในชั้นเรียนที่เห็นว่ามีประโยชน์ และนำมาใช้เตรียมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อย่างดีที่สุดภายใต้ลำดับขั้นการคิด 3 แบบ ได้แก่ การคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ ประเมินได้จากแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นที่ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันสร้างขึ้นในลักษณะแบบวัดชนิดสถานการณ์ ซึ่งผลจากการประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม สำหรับสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นตามการรับรู้ของอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก 2) ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัยมี 7 องค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ชื่อยุทธศาสตร์ 2) ความเป็นมาและความสำคัญ 3) แนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ 4) หลักการของยุทธศาสตร์ 5) จุดมุ่งหมายของยุทธศาสตร์ 6) กระบวนการของยุทธศาสตร์ และ 7) การวัดและประเมินผล โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการของยุทธศาสตร์ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างศรัทธาและรู้ปัญหา ขั้นที่ 2 มองตน นำผลสู่การวางแผนศึกษา ขั้นที่ 3 ค้นคว้าอย่างตั้งใจ และขั้นที่ 4 ก้าวไปสู่ความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 3) ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น พบว่า 3.1) นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3.2) นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้านและการปฏิบัติอย่างตั้งใจหลังเรียนสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับคะแนนความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความเป็นครูผู้มุ่งมั่น นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the performances of the intentional teachers of Early Childhood Education students and to study the states of learning management to enhance the intentional teachers of Early Childhood Education students; 2) to develop the learning management strategy to enhance the intentional teachers of Early Childhood Education students; and 3) to study the effects of implementing the learning management strategy to enhance the intentional teachers of Early Childhood Education students. The research method was divided into three phases; Phase 1: A study of teachers' commitment to early childhood education and the state of learning management to enhance intentional teachers of Early Childhood Education students, phase 2: Developing a learning management strategy to intentional teachers of Early Childhood students, and phase 3: A study of the effects of implementing the learning management strategy to enhance the intentional teachers of Early Childhood Education students. The sample used in phase 3 was 4th year students from Early Childhood Education program, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University. The students were selected by a random sampling of two classes and

divided into two groups; an experimental group used a learning management strategy plan and a controlled group used a regular learning management plan. The tools used in this research were 1) a learning management strategy to enhance intentional teachers, and 2) an assessment form of intentional teachers. The data was analyzed using mean, standard deviation and t-test.

The results of the study revealed that: 1) intentional teacher was the performances of teachers who are attentive to all situations in the class that they found the usefulness and used to prepare students to learn the best under the three elements of thinking; thoughtful, purposeful, and deliberate practice. The result was evaluated by an intentional teacher assessment form which was designed by a researcher and the experts in a situational assessment form. The results of the intentional teacher assessment of early childhood education students, the average score was less than half of the full score. As for learning management environment to enhance intentional teachers of Early Childhood students as perceived by Early Childhood teachers found over all scores were high level. 2) Learning management strategies to enhance intentional teachers of Early Childhood Education students consisted of 7 key elements: 1) name of strategy, 2) background and importance 3) concepts / theories used in strategic development; 4) principles of strategy, 5) objectives; 6) strategic processes, and 7) measurement and assessment. The learning activities are organized according to the four steps; step 1: making belief and realizing, step 2: assessing efficacy and planning, step 3: intently searching, and step 4: stepping toward the intentional teachers. 3) the effects of implementing the learning management strategy found that; 3.1) the experimental group and controlled group had scores on thoughtful, purposeful and deliberate practice after class higher than before class with a statistically significant difference at the .01 level, 3.2) the experimental group had scores on the score on thoughtful and deliberate practice after class higher than the controlled group with a statistically significant difference at the .01 level. Whereas, the scores on purposeful of the experimental group and on the controlled group was not significantly different.

Keywords: intentional teachers, Early Childhood Education students, learning management strategy

บทนำ

สังคมไทยให้ยกย่องครูในฐานะผู้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ ปูทางความคิด จิตใจ และอบรม บ่มนิสัยให้ศิษย์เติบโตเป็นพลเมืองดี ผู้ที่จะเป็นครูจึงต้องมี ลักษณะเฉพาะที่ดี และผ่านการศึกษาลำบากเรียนอย่างหนัก เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้เต็มความภาคภูมิใจ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 113 - 117) โดยเฉพาะครูปฐมวัยทำหน้าที่พัฒนา เด็กปฐมวัยอันเป็นวัยก้าวแรกของชีวิตที่พัฒนาการด้าน สมองและการเรียนรู้เจริญอย่างรวดเร็วที่สุด รวมทั้ง เป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังและบ่มเพาะเป็นพิเศษ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555 ก, หน้า 5)

ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับในช่วงชีวิตนี้จะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ครูปฐมวัยจึงต้องเป็นบุคคลที่พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเป็นครูปฐมวัย ซึ่งมีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการ การจัดการกิจกรรมและการสร้างประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่จากการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัยขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ขาดการอ่านและค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาตนทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน และความอดทนในวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2555 ข, หน้า 5, 7; วิทยากร เชียงกุล, 2551, หน้า ๓, 107; ผู้จัดการออนไลน์, 2554) จากปัญหาของครูจึงส่งผลต่อปัญหาของผู้เรียน ดังผลการศึกษาสภาพปัญหาด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ที่พบว่า เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาต่ำกว่าด้านอื่นๆ มีความรู้ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรร้อยละ 18.2 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและรักการเรียนรู้ร้อยละ 28.1 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2555, หน้า 2) จากปัญหาของครูและเด็กปฐมวัยสะท้อนว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูปฐมวัยต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นผู้ใฝ่รู้มากกว่าที่เป็นอยู่ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานเพื่อการพัฒนาเด็ก เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของครูปฐมวัยในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ดังที่ วิทยา มานะวานิชเจริญ (ม.ป.ป) กล่าวว่า ครูปฐมวัยในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องปรับเปลี่ยนตนเอง และบทบาทหนึ่ง คือ การมีมาตรการการสอนอย่างมีเป้าหมาย (Intentional Teaching) ของครูปฐมวัยในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนทำให้การพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมทุกมิติ ยืนยันจากผลวิจัยของแบรนด์ฟอร์ด ดาร์ลิง-แฮมมอนด์ และเลอเพช (Bransford, Darling-Hammond & Le-Page 2007 cited in Barnes, 2012, p. 7; Siraj-Blachford, 201, pp. 463-482) ที่ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ของการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา พบว่า ครูเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ครูปฐมวัยจะต้องมีความเป็นครูผู้มุ่งมั่น คือ มีความรอบรู้รอบคอบ มีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และมีความมุ่งมั่นตั้งใจ (Bredkam, p. 2011, p. 3; DEEWR, 2009, pp. 12-18; Epstein, 2007, pp. 127-130) ดังนั้นความเป็นครูผู้มุ่งมั่นจึงเป็นคุณลักษณะสำคัญของครูที่ควรนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการศึกษาศาสตร์ให้เป็นผู้ที่สอดคล้องกับยุคใหม่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่เห็นประโยชน์ของสถานการณ์ และนำมาพัฒนาผู้เรียน

สำหรับการผลิตนักศึกษาครูสาขาวิชาปฐมวัย ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของสถาบันการผลิตครู ที่ต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd) 6 ด้าน คือ คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสนองต่อการพัฒนานักศึกษาด้านวิชาการศึกษาศาสตร์ให้เป็นผู้ที่พร้อมใช้ในอนาคต แต่จากผลการดำเนินงานการผลิตนักศึกษาครูใน 9 ปีการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า คุณภาพบัณฑิตไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะด้านความรู้ และทักษะทางปัญญา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2555, หน้า 2; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558, หน้า ง, 16) รวมถึงการขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประยุกต์ใช้ (วิทยากร เชียงกุล, 2551, หน้า ๓) ซึ่งสัมพันธ์กับผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558, หน้า ง, 16, 22) ที่พบว่า คุณภาพครูผู้สอนในระดับอุดมศึกษามีคุณภาพอยู่ระดับต้องปรับปรุงเรื่องการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้สอนในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะ

ในสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่วนมากเป็นครูรุ่นใหม่ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานด้านการสอนครูน้อย ทำให้ขาดองค์ความรู้ในการสร้างประสบการณ์การเป็นครูมัธยมศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน จึงส่งผลต่อคุณภาพนักศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากเหตุผลข้างต้น จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น ซึ่งจะเป็นการสร้างนวัตกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นครูผู้มุ่งมั่น พบว่า หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่จะนำมาใช้ ต้องมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) การเล่า เขียน หรือสะท้อนเกี่ยวกับการสอนของผู้สอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) การกำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) สภาพแวดล้อมที่สบาย อิสระ และแฝงด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งนำไปสู่ความสำเร็จของการเรียนรู้ 4) การสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน การต่อเติมความรู้ และการสะท้อนแบบทันทีทันใด 5) การร่วมมือกันในกลุ่มผู้เรียน 6) ความคาดหวังเวลาและภาระงาน จากหลักการ แนวคิดดังกล่าว จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด และแนวคิดจัดการเรียนรู้โดยการต่อเติมความรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและศึกษาสภาพ

การจัดการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3. เพื่อศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังนี้ 3.1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนเรียนและหลังเรียน 3.2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจระหว่างนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังเรียน

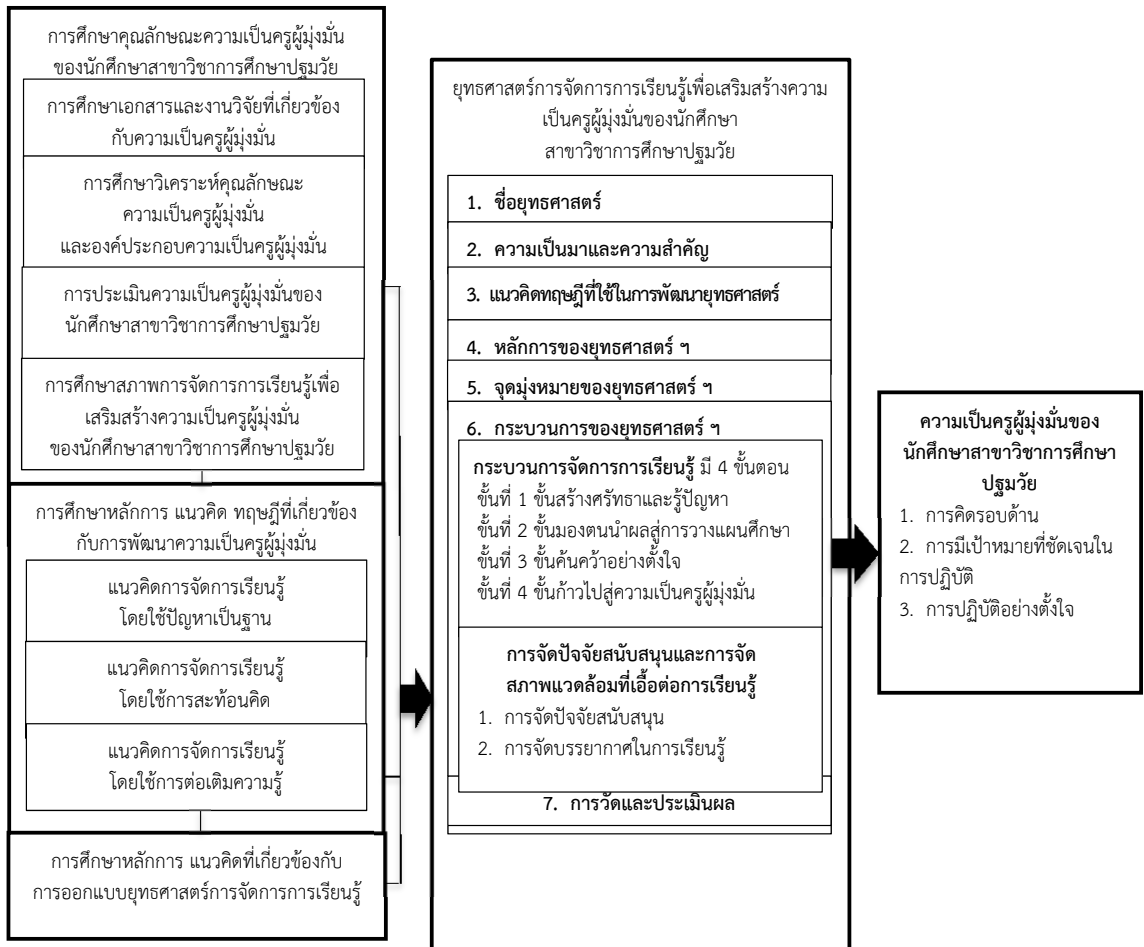
สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินเป็น 3 ระยะ สำหรับระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ออกแบบมา ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. นักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักศึกษากลุ่มทดลองมีความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาคุณลักษณะและองค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่น จากเอกสารและงานวิจัย

เพื่อกำหนดกรอบนิยามความเป็นครูผู้มุ่งมั่น องค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่นและตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะและองค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่น เป็นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 เพื่อกำหนดนิยามความเป็นครูผู้มุ่งมั่น องค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่นและตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 ยืนยันความเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะของงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 จำนวน 8 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ 1.1) มีประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย ได้รับการยอมรับระดับชาติ 1.2) มีประสบการณ์ด้านการศึกษาเรื่องความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 1.3) มีประสบการณ์ด้านการสอนรายวิชาชีวศร 1.4) มีประสบการณ์ด้านการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป และ 1.5) มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูที่เลี้ยงของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในชั้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ซึ่งมีตำแหน่งอาจารย์ 3 ด้านการศึกษาปฐมวัย และผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 จำนวน 5 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ 2.1) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา 2.2) มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ 2.3) มีประสบการณ์ด้านการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ คุณลักษณะและองค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่น ซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ 1) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 เป็นรายบุคคลตามแบบสัมภาษณ์ 2) จัดประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 เพื่อยืนยันผลสรุปและกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1) เรียบเรียงและวิเคราะห์สรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 และ 2) นำข้อมูลผลสรุปไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 ยืนยันความเหมาะสม และนำข้อมูลไปใช้เป็นนิยามศัพท์ของงานวิจัย และเป็นกรอบการสร้างแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ในการสร้างและหาประสิทธิภาพแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่น ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาสถานการณ์ของเด็กปฐมวัย

ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล และครูปฐมวัยที่มีวิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป รวมจำนวน 7 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการร่วมสร้างแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่น ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 5 มหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 3) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 4) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และ 5) มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ จำนวน 324 คน ซึ่งกำหนดจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 610) จากประชากรทั้งหมดจำนวน 427 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพจากประชุมกลุ่ม (Working group) ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 และนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกคำถามจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีความจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.217 - 0.615 ทำการเรียงข้อใหม่ ได้แบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ 1) ประสานงานกับคณะครุศาสตร์ ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย เพื่อขอนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 4 เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอเข้าทำการประเมินตามวันเวลาที่กำหนด รวมทั้งขอใช้สถานที่เพื่อการประเมิน 2) ผู้วิจัยดำเนินการประเมินกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง 3) นำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 5 มหาวิทยาลัย จำนวน 25 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยปีการศึกษา 2558 2) ยินดีตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ซึ่งผ่านการหาประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ 1) ประสานงานคณะครุศาสตร์ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย เพื่อขอข้อมูลจำนวนอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย 2) จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมแจ้งเวลาส่งแบบสอบถามคืน 3) สรุปรวบรวมข้อมูลตามประเด็นในแบบสอบถามก่อนการนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลผลการศึกษาระยะที่ 1 วิเคราะห์กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ 2) ศึกษาหลักการ แนวคิดการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ 3) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 4) นำข้อมูลจากข้อ

1-3 มากำหนดกรอบแนวคิดการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ฯ และจัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ 5) นำร่างยุทธศาสตร์ฯ ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 3 จำนวน 7 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้ 1) มีประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย 2) มีประสบการณ์ด้านหลักสูตร และ/หรือการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ 3) มีประสบการณ์ด้านการสอนระดับอุดมศึกษาคณะครุศาสตร์ 10 ปีขึ้นไป และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป 4) มีประสบการณ์ด้านมาตรฐานการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้ 1) นำร่างยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ฯ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตามแบบประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ฯ 2) นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงจนได้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา EA 12461 การบูรณาการประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 2 ห้องเรียน จำนวน 73 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากนั้นจึงทำการจับสลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1.1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ สำหรับใช้กับกลุ่มทดลอง 1.2) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติสำหรับใช้กับกลุ่มควบคุม 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4

แบบแผนการวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Designs) เป็นแบบแผนการทดลองแบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (Nonequivalent Control Group Pretest-Posttest Design)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้ 1) ทดสอบก่อนการทดลองกับนักศึกษาทั้งสองด้วยแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 2) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตัวเองทั้งสองกลุ่ม 3) ทดสอบหลังการทดลองกับนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 4) ในระหว่างการทดลองมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกับกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบที่ไม่อิสระ (Dependent Sample t-test) การทดสอบที่กลุ่มอิสระ (Independent Sample t-test) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 และการศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 พบว่า

1.1 ความเป็นครูผู้มุ่งมั่น เป็นคุณลักษณะของครูที่ใส่ใจทุกๆ สถานการณ์ในชั้นเรียนที่เห็นว่ามีประโยชน์ และนำมาใช้เตรียมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด ภายใต้ลำดับขั้นการคิด 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ ประเมินได้จากแบบประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นที่ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันสร้างขึ้นในลักษณะแบบวัดชนิดสถานการณ์

1.2 ผลการประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 โดยภาพรวมพบว่า มีคะแนนค่าเฉลี่ย (77.39) น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (180) พิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มเช่นเดียวกัน

1.3 ผลการศึกษาสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 พบว่า อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์เพศหญิง มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1 - 5 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท และสำหรับสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 ตามการรับรู้ของอาจารย์ โดยภาพรวมมีระดับปฏิบัติในระดับมาก ทั้งนี้อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้เสนอว่า นักศึกษานิติศาสตร์บัณฑิตชั้นปีที่ 4 ขาดทักษะการคิด คิดไม่เป็น แก้ปัญหาไม่ได้ ขาดวิจยญาณการรับข้อมูล ขาดความใฝ่รู้ ไม่ชอบสืบค้น นิยมคัดลอกข้อมูล ขาดจิตสำนึกความเป็นครู และขาดความอดทน อดกลั้นต่อการแก้ปัญหา

2. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มี 7 องค์ประกอบสำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการของยุทธศาสตร์ เป็นกระบวนการเพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างศรัทธาและรู้ปัญหา ขั้นที่ 2 ขั้นมองตน นำผลสู่การวางแผนศึกษา ขั้นที่ 3 ขั้นค้นคว้าอย่างตั้งใจ และขั้นที่ 4 ขั้นก้าวไปสู่ความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 2) การจัดปัจจัยสนับสนุนและการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการจัดสื่อและการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น สำหรับผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยของผู้เชี่ยวชาญพบว่า โดยภาพรวมมีระดับความเหมาะสมมาก

3. ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า 1) ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยภาพรวมมีคะแนนค่าเฉลี่ยความเป็นครูผู้มุ่งมั่น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มทดลอง โดยภาพรวมมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มทดลองมีคะแนนค่าเฉลี่ยความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ หลังเรียนสูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับ

ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การศึกษาคุณลักษณะและองค์ประกอบความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

1.1 ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นที่ได้จากผลการวิจัยเป็นคุณลักษณะของครูที่ใส่ใจทุกๆ สถานการณ์ในชั้นเรียนที่เห็นว่ามีประโยชน์ และนำมาใช้เตรียมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุดภายใต้ลำดับขั้นการคิด 3 องค์ประกอบคือ 1) การคิดรอบด้าน 2) การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และ 3) การปฏิบัติอย่างตั้งใจ นับเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยหรือครูปฐมวัยยุคใหม่ที่ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนในเรื่องสิ่งที่สอนเพื่อให้เด็กมีความรู้และทักษะเฉพาะ โดยคอยเฝ้าสังเกตการปฏิสัมพันธ์ของเด็กๆ อย่างตั้งใจ เพื่อนำสถานการณ์นั้นๆ มาใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ (วิทยา มานะกิจเจริญ, ม.ป.ป)

1.2 จากผลการประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของครูปฐมวัยในปัจจุบัน ที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2555, หน้า 5, 7) ไม่รักการอ่านและการค้นคว้าวิจัยหรือแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้และทักษะการสอน (วิทยากร เชียงกุล, 2551, หน้า ๓, 107) ขาดความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการมาใช้ปรับปรุง ส่งเสริม แก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย (มัทนา ฉวนพยัคฆ์, 2558, หน้า 3) แสดงถึงการขาดการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น ยุทธศาสตร์การจัดการการ

เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศิลปะ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในอนาคตที่มีการคิดรอบด้าน มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และปฏิบัติอย่างตั้งใจ อันจะเป็นการช่วยลดปัญหาของครูผู้ปฏิบัติพบในปัจจุบัน

1.3 จากการสำรวจสภาพการจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นตามการรับรู้ของอาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศิลปะที่รายงานระดับการปฏิบัติว่า โดยภาพรวมได้เสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะในระดับมาก แต่จากข้อเสนอแนะปัญหาของนักศึกษา เช่น ขาดทักษะการคิด ทั้งการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ขาดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ขาดความอดทน อดกลั้นต่อการแก้ปัญหา เป็นต้น ทำให้เห็นว่านักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะยังต้องได้รับการพัฒนาเติมเต็มคุณลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นทั้งด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความชัดเจนในประเด็นปัญหาของการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

2. การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะ โดยภาพรวมพิจารณาจากคะแนนค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 3 พบว่า เป็นยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะในระดับมาก สำหรับองค์ประกอบที่เหมาะสมมากที่สุด คือ ความเป็นมาและความสำคัญ และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ การได้ข้อสรุปเช่นนี้ เนื่องจาก 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่นำมาใช้ได้แก่ แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้โดยการสะท้อนคิด และการจัดการเรียนรู้โดยการต่อเติมความรู้ เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการพัฒนาความเป็นครูผู้มุ่งมั่น และเหมาะสมกับการจัดการการเรียนรู้ให้แก่ศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะ

ปฐมวีย์ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันทนา เจริญมงคล และคณะ (2549, หน้า 264 - 272) ที่พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างกลุ่มที่มีการคิดเชิงวิเคราะห์ และเป็นการสื่อสารสองทาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิกา วิชัยเนตร (2557, หน้า 188 - 199) ที่พบว่า การสะท้อนคิดสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้าน ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ผ่านการย้อนมองตนเอง ตระหนักรู้ในตนเอง สามารถประเมินตนเอง คิดพิจารณาหาข้อบกพร่อง ตลอดจนสอดคล้องกับผลการวิจัยของสเปียร์ และเวคเนอร์ (Speer & Wagner, 2009, pp. 530 - 562) และคีร์บาช แดโรว์ รัน และเจเมอร์สัน (Keebauge, Darrow, Ran, Jamerson, 2009, pp. 118 - 126) ที่พบว่า การเรียนรู้โดยใช้การต่อเติมความรู้เป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่าสร้างโอกาสในการสืบเสาะและการอภิปรายที่ขับเคลื่อนการเรียนรู้ในชั้นเรียน รวมถึงเป็นสิ่งจำเป็นในการลดภาระการใช้ความคิดและช่วยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในงานที่ซับซ้อนเกินความสามารถในปัจจุบันของนักศึกษา 2) ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะ มีกระบวนการพัฒนาตามหลักวิชาอย่างเป็นระบบจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ มาจากสภาพปัจจุบันปัญหาจริง สอดคล้องกับแนวคิดของมอร์ริสัน โรส และเคมป์ (Morrison, Ross and Kemp, 2001, p. 6) ที่กล่าวว่า การระบุปัญหา ระดับทักษะของผู้เรียนและกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะที่สอดคล้องกับปัญหาผู้เรียนเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญของการวางแผนออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ 3) ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาศิลปะ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีองค์ประกอบสมบูรณ์ครอบคลุมตามหลักการการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ได้แก่

ชื่อยุทธศาสตร์ ความเป็นมาและความสำคัญ แนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ หลักการของยุทธศาสตร์ จุดมุ่งหมายของยุทธศาสตร์ กระบวนการของยุทธศาสตร์ และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับหลักการการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เคมป์ (Kemp, 1985) มอริสัน โรส และเคมป์ (Morrison, Ross & Kemp, 2001) และ เนิร์คและ กุสตาฟสัน (Knirk & Gustafson, 1986) ที่กล่าวว่า การวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ต้องมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การพิจารณาผู้เรียนทั้งด้าน ปัญหา ความต้องการ รวมทั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ภาระงาน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การประเมินผลและสิ่งสนับสนุนต่างๆ ที่สอดคล้องกับ ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน 4) การจัดกิจกรรมตามยุทธศาสตร์มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีแนวทางของความเป็นครูผู้มุ่งมั่นอยู่ในทุกขั้นตอน อาทิ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างศรัทธา และรู้ปัญหา (Making Belief and Realizing) เป็นขั้นที่กระตุ้นการตระหนักถึงความสำคัญของครูผู้มุ่งมั่น และเห็นประโยชน์ของสถานการณ์/ปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย โดยใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย และใช้การสะท้อนคิดที่ต้องอาศัยปัญหารวมไปถึงความรู้สึกทางบวก/ ทางลบเป็น สิ่งเร้ากระตุ้นความรู้สึกนึกคิดต่อสถานการณ์นั้น และใช้การต่อเติมความรู้เมื่อผู้เรียนไม่สามารถเห็นปัญหานั้นได้ด้วยตนเอง ขั้นนี้จึงเป็นขั้นตอนที่เสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน คือ เห็นประโยชน์จากสถานการณ์ มองสถานการณ์รอบด้านและเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ได้

3. ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นของนักศึกษาวชิการศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้ 3.1) ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ ของนักศึกษา

สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น มีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ยุทธศาสตร์นี้เป็นยุทธศาสตร์ที่ถูกออกแบบจากสภาพปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับนักศึกษาวชิการศึกษาศาสตร์ สอดคล้องกับแนวคิดของมอริสัน โรส และเคมป์ (Morrison, Ross & Kemp, 2001, p. 6) และเนิร์ค และกุสตาฟสัน (Knirk & Gustafson, 1986) ที่กล่าวว่า การระบุปัญหาในระดับทักษะของผู้เรียนและกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะที่สอดคล้องกับปัญหาผู้เรียน เป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญของการวางแผนออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานมาจากการสังเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่น 3 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่ยืนยันได้จากผลการวิจัยของ วันทนา เจริญมงคล และคณะ (2549, หน้า 264 - 272) ที่พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างกลุ่มที่มีการคิดเชิงวิเคราะห์ และเป็นการสื่อสารสองทาง ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ 2) แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสะท้อนคิด ยืนยันได้จากแนวคิดของกรรณิกา วิชัยเนตร (2557, หน้า 188-199) และวารุณี สุรวัดตนกุล (2015-2016, หน้า 61, 69) ที่กล่าวว่า การสะท้อนคิดเป็นแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ และเกิดความเจริญงอกงามในทุกด้าน และเป็นแนวคิดที่ควรนำมาใช้กับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาอย่างมีคุณภาพ 3) แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยการต่อเติมความรู้ ยืนยันได้จากแนวคิดของวูด บรูเนอร์ และโรส (Wood, Bruner & Ross, 1976, pp. 89 - 100) ที่กล่าวว่า การต่อเติมความ

รู้ช่วยเสริมศักยภาพทางการเรียนของผู้เรียน เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่อยู่เหนือความพยายามของผู้เรียนที่จะทำด้วยตนเอง และจะทำได้เมื่อได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ และการมีส่วนร่วมงานกับผู้ใหญ่หรือเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความสามารถหรือประสบการณ์มากกว่า 3.2) ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน การมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติ และการปฏิบัติอย่างตั้งใจ ของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนปกติ มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เหตุที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า แม้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนปกติจะไม่ปรากฏแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาขั้นตอนการจัดกิจกรรม พบว่า 1) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ เริ่มจากขั้นการทดสอบก่อนเรียน ทำให้ผู้เรียนทุกคนจะได้รับทราบผลหรือความสามารถด้านความรู้ของตน ขั้นนี้จึงเป็นเหมือนการวิเคราะห์ปัญหาซึ่งนำไปสู่การแก้ปัญหา ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม ทำการศึกษาในประเด็นที่ต้องการหรือประเด็นที่เป็นปัญหา สอดคล้องกับการศึกษาของนุชนารถ วงศ์จำปา (2011, หน้า 2631-2645) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ในระดับ อุดมศึกษามีกระบวนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานซึ่งผู้สอนมีการปฏิบัติมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากบทเรียนตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้คือ การที่ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหา กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้า รวบรวม และสรุปพร้อมกัน 2) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการต่อเติมความรู้ คือ มีการใช้วิธีการต่อเติมความรู้ตามแนวทางของ วูด บรูเนอร์ และโรส (Wood, Bruner & Ross, 1976, pp. 89-90) โดยการดูแลกวดขันผู้เรียนเป็นพิเศษด้วยการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า และจัดทำภาพนำเสนอตลอดจนเตรียมการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในชั่วโมงเรียนซึ่งมีเวลาที่จำกัด

วิธีการนี้พอล โวลแมน และเบชูเซน (Pol, Volman & Beishuizen, 2010, pp. 271-297) กล่าวว่า เป็นลักษณะการต่อเติมความรู้ที่เรียกว่า การถ่ายโอนความรับผิดชอบ (Transfer and Responsibility) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด (Cognitive) และการรู้คิด (Metacognitive)

3. ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการคิดรอบด้าน และการปฏิบัติอย่างตั้งใจของนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่านักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อธิบายได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ กับขั้นตอนตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ แตกต่างกัน คือ 1) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่นักศึกษากลุ่มทดลอง จะได้คิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างหลากหลาย ตลอดจนได้ทำงานร่วมกับเพื่อนแบบร่วมแรง ร่วมมือ ร่วมใจ มีการต่อเติมความรู้ให้กันระหว่างปฏิบัติงาน เป็นผลให้เกิดความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยอย่างหลากหลาย ดังที่เอปสแตน (Epstin, 2007, p. 1; 2009, pp. 48-49) และผู้เชี่ยวชาญผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในงานวิจัยนี้ได้กล่าวว่า ครูผู้มุ่งมั่นต้องการความรู้ที่กว้างขวางเกี่ยวกับแบบฉบับการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็ก การมีความรู้จะทำให้ครูผู้มุ่งมั่นอธิบายได้ว่า “ทำไมถึงกระทำ” ผู้ที่มีลักษณะความเป็นครูผู้มุ่งมั่นเมื่อเห็นสถานการณ์ต่างๆ แล้วสามารถหยิบขึ้นมาคิดให้เป็นประโยชน์ ไม่ปล่อยผ่านไปเฉยๆ ดังนั้น จึงต้องมีความรู้ในศาสตร์ที่กำลังจะทำได้ 2) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ นักศึกษากลุ่ม

ทดลองได้สะท้อนสิ่งที่คิดวิเคราะห์ออกมาทั้งในรูปของการพูดและการเขียน ซึ่งจะทำให้ผู้สะท้อนคิดเกิดทักษะหลายประการ ดังงานวิจัยของเก็ทลิฟฟ์ (Getliffe, 1996, pp. 361 - 374) ที่พบว่า ทักษะที่นักศึกษาได้รับมี 5 ทักษะ คือ การตระหนักรู้ในตน การเขียนบรรยายการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งถี่ถ้วนรอบด้าน การสังเคราะห์ และการประเมินผล 3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ นอกจากการศึกษาค้นคว้า นักศึกษากลุ่มทดลองจะได้ปฏิบัติงานต่างๆ คือ การบันทึกการสะท้อนคิด การสื่อสารการสะท้อนคิดด้วยการพูดและการเขียน การจัดทำรายงานและภาพนำเสนอ การวิพากษ์เอกสารความรู้ การศึกษกรณีศึกษาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในสถานการณ์จริง ภายใต้อบรมภาคการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างอิสระที่มีความจำกัดเรื่องเวลา ถือเป็น การต่อเติมความรู้ด้วยงานที่ทำทนายผู้เรียน ซึ่งเบรนส์ฟอร์ด บราวน์ และค็อกคิง (Bransford, Brown & Cocking, 2000, pp. 3-23) กล่าวว่า การให้งานที่ทำทนายผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนานในการทำงานหรือกิจกรรมนั้น ดังนั้นในการปฏิบัติงานของนักศึกษากลุ่มทดลองตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ จึงต้องเป็นไปด้วยความตั้งใจ มีความอดทนอดกลั้น ปฏิบัติตามแผน มีการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ และมีการแก้ปัญหา

4. ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นด้านการมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มทดลอง และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนไม่แตกต่างกันอธิบายได้ว่า ทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนปกติ มีขั้นตอนที่บ่งชี้ถึงการมีเป้าหมายที่ชัดเจนคือ การศึกษาค้นคว้าตามเป้าหมายการเรียนรู้ตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ โดยธรรมชาติของคนจะทำอะไรก็จะมีเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนาความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในเรื่องการมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติอาจจะต้องลดเวลาหรือเนื้อหา และกลับไปเพิ่มเวลาและเนื้อหาในด้านการคิดรอบด้านและการปฏิบัติอย่างตั้งใจ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอปสแตน (Epstein, 2007, pp. 127 - 130) ที่กล่าวว่า ครูผู้มุ่งมั่นต้องการความรู้ที่กว้างขวางเกี่ยวกับแบบฉบับการพัฒนาการเรียนและการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำมาใช้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาการเรียนและการเรียนรู้เชิงวิชาการของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำยุทธศาสตร์ไปใช้

1.1 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาอื่นๆ สามารถนำยุทธศาสตร์การจัดการจัดการการเรียนรู้ ไปใช้จัดการเรียนรู้แก่นักศึกษาได้ทั้งรายวิชาภาคทฤษฎีและรายวิชาภาคปฏิบัติ โดยพิจารณาเลือกสถานการณ์วิถีทัศน์หรือปัญหาที่นำมาใช้ให้สอดคล้องกับสาระตามคำอธิบายรายวิชานั้นๆ ตลอดจนมีเกี่ยวข้องกับครูและวัยของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับสาขานั้นๆ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้เริ่มจัดบรรยากาศเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจนก่อนสอนทุกครั้ง และผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นการคิดเพื่อให้นักศึกษาค้นพบแนวทางการบันทึกด้วยตนเอง กรณีนักศึกษาไม่สามารถบันทึกได้ ผู้สอนจึงต่อเติมด้วยการยกตัวอย่าง

1.2 ความเป็นครูผู้มุ่งมั่นเป็นคุณลักษณะที่เห็นได้อย่างชัดเจนจากการปฏิบัติในสถานการณ์จริง จึงควรมีสร้างเครื่องมือประเมินความเป็นครูผู้มุ่งมั่นในสถานการณ์จริงเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการนำยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจน

2.2 ควรมีการนำยุทธศาสตร์นี้ไปทดลองปรับใช้กับเด็กปฐมวัย เพื่อประเมินความเป็นผู้เรียนผู้มุ่งมั่น (The Intentional Learning) ของเด็กปฐมวัย

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดโดยนำหลักการและกระบวนการของยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นครูผู้มุ่งมั่นไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูประจำการที่สอนระดับก่อนประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา วิชัยเนตร. (2557). การสะท้อนคิด: การสอนเพื่อให้นักศึกษาพยาบาลพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การฝึกปฏิบัติการพยาบาล. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 6(2). 188-198.
- นุชนารถ วงศ์จำปา. (2011). การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับอุดมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์*. 6(1), 2631-2645.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2554). *ครูปฐมวัยมีปัญหาอื้อ แนะนำปรับตามวิถ่วงแวดล้อมคุณภาพชีวิต*. เข้าถึงได้จาก: [http://www.manager.co.th/QOL/View News. asp? News ID=9540000106612](http://www.manager.co.th/QOL/View%20News.aspx?NewsID=9540000106612).
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2555). รูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศ Teacher Enhancement and Development Model for the Excellence. ใน *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มัทนา ฉวนพยัคฆ์. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันทนา เจริญมงคล และคณะ. (2549). ความเข้าใจและความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงต่อการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในเภสัชศาสตร์ศึกษา. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 24(4), 263-273.
- วารุณี สุรวัดทนกุล. (2558-2559). ผลของการพัฒนาทักษะและระดับการสะท้อนคิดด้วยโปรแกรมเรียนรู้อการสะท้อนคิด ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนันทบุรี ใน *วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี*, 27(1), 61-71.
- วิทยากร เชียงกุล. (2551). *สภาวะการศึกษาไทยปี 2550/2551 ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมูนิวเคชั่น.
- วิทยา มานะวานิชเจริญ. [ม.ป.ป]. *ครูปฐมวัย - พันธุ์ใหม่มีอาชีพ ตอนที่ 27: บทบาทใหม่ของครูปฐมวัย (1)*. เข้าถึงได้จาก: <http://taamkru.com/th/ครูปฐมวัยพันธุ์ใหม่มีอาชีพ-ตอนที่27/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงาน ข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555 ก). *แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (แรกเกิดถึง- ก่อนเข้าประถมศึกษาปีที่ 1) ตามนโยบายรัฐบาลด้านเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555 ข). *รายงานการวิจัยเรื่อง มาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โบนัส พรีเมรส.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). รายงานผลการศึกษาศถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Bransford, J. D., Brown, A. L. and Cocking, R. R. (2000) *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School*. Washington, D.C. National Academy.
- Bredekamp, S. (2011). *The Joy of Learning: Effective Curriculum & Assessment for Young Children*. Retrieved May 2014, 10 from http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/hs/calendar/summit/Sue_Bredekamp_OHS_Summit_Feb_2011.pdf.
- DEEWR (Department of Education, Employment and Workplace Relations). (2009). *Belonging, Being and Becoming: The Early Years Learning Framework for Australia*. Canberra Australia.
- Epstein, A. S. (2007). *The Intentional Teacher. Choosing the best Strategies for Young Children's Learning*. National Association for the Education of Young Children. Washington DC.
- Getliffe, K., A. (1996). Relection in the assessment of practice for undergraduate nursing students. *International Journal Nursing Studies*,33(4), 361-374.
- Keebaugh, A., Darrow, L., Ran, D. & Jamerson, H. (2009). Scaffolding the science: Problem based strategies for teaching interdisciplinary undergraduate research methods. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*,21(1), 118-126.
- Kemp, J. (1985). *The Instructional Design Process*. New York: Harper & Row Publishers.
- Knirk, F. G. & Gustafson K. L. (1986). *Instructional Technology: A Systematic Approach to Education*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Morrison, G., Ross, S., and Kemp, J. (2001). *Designing effective instruction*. (3rd ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Pol, J., Volman, M. & Beishuizen, J. (2010). Scaffolding in Teacher–Student Interaction: A Decade of Research. *Educational psychology review*,22(3), 271-297.
- Siraj-Blatchford, I. (2010). Learning in the home and at school: how working class children succeed against the odds. *British Educational Research Journal*,36, 463–482.
- J. F. (2009). Knowledge Needed by a Teacher to Provide Analytic Scaffolding During Undergraduate Mathematics Classroom Discussions. *Journal for Research in Mathematics Education*,40(5), 530-562.
- Wood, D., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*,17(2), 89-100.